

Uitvoering van het Capelo-project en verwerking van elektronische gegevens door de FPD-ambtenarenpensioenen

Het Capelo-project moet de Federale Pensioendienst (FPD) in staat stellen de loopbaan van ambtenaren bij te houden in een continu geactualiseerde database. Op basis van deze gegevensbank moeten de pensioenen in de openbare sector automatisch kunnen worden toegekend. Het Rekenhof had de juridische aspecten en de theoretische opbouw van de loopbaangegevensbank al eerder onderzocht en heeft zijn vaststellingen nu geactualiseerd en de inhoud van de gegevensbank geëvalueerd.

Het Capelo-project kampt nog steeds met enkele wettelijke en reglementaire problemen. Zo interpreteert de FPD de aanneembaarheid van contractuele diensten op een restrictieve manier hoewel daar geen wettelijke basis voor is. Bovendien moeten de werkgevers de historische gegevens van hun contractuele werknemers niet aangeven aan de FPD als zij dat vragen, terwijl de Capelo-wet niet in die uitzondering voorziet.

Op 31 december 2015 had de Capelo-databank voor alle ambtenaren de loopbaangegevens tot en met 2010 moeten bevatten. Uit de cijfers blijkt echter dat op dat ogenblik slechts twee derde van die data was ingevoerd. Aan het huidige tempo zal het nog meerdere jaren duren voordat alle gegevens over de tewerkstelling van de ambtenaren van vóór 2011 in de databank beschikbaar zijn. Nochtans is die gegevensbank onmisbaar geworden voor de FPD om pensioenramingen te kunnen maken, de vroegste pensioendatum te kunnen berekenen of het pensioenbedrag te kunnen bepalen.

Het Capelo-project heeft de verantwoordelijkheid voor de correcte invoering van alle loopbaan-elementen die de pensioenberekening beïnvloeden grotendeels verschoven van de FPD naar de HR-diensten van de overheidswerkgevers. Ondanks de controles die in het systeem werden ingebouwd, bevatten deze gegevens meerdere fouten, zijn ze geregeld onvolledig en steunen ze vaak niet op betrouwbare documenten, wat mogelijk leidt tot foutieve pensioenberekeningen.

De procedure om de gegevens over de tewerkstelling vanaf 2011 in te voeren, moet worden verbeterd zodat de overheidspensioenen sneller en correcter kunnen worden berekend.

De doelstelling van het Capelo-project om een gegevensbank samen te stellen op basis waarvan de overheidspensioenen automatisch kunnen worden toegekend en berekend, kan niet meer worden gerealiseerd als gevolg van de recente pensioenhervormingen. Vooreerst volstaat de databank niet om de vroegst mogelijke pensioendatum vast te stellen voor de steeds groeiende groep van mensen met een gemengde loopbaan. Daarvoor zijn immers bijkomende gegevens nodig over periodes van tewerkstelling in de werknemersregeling en/of het pensioenstelsel van de zelfstandigen. Bovendien zal in heel wat gevallen ook het pensioenbedrag niet automatisch

kunnen worden bepaald door de recente wetswijziging inzake de pensioenbonus in de overheidssector en de aangekondigde invoering van de afbouw van de diplomabonificatie.

Het pensioenberekeningsprogramma PenCalc, waaraan Capelo is gekoppeld, functioneert veel minder "automatisch" dan het lijkt: voor elk dossier moeten meerdere manuele interventies gebeuren. De betrouwbaarheid van het resultaat van de berekening staat of valt dus nog steeds met de kwaliteit van die handmatig ingevoerde data, net zoals voorheen in het papieren dossier.

Momenteel ontbreekt een duidelijke afbakening van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden inzake overheidspensioenen. Op termijn zou elke overheidsdienst zelf volledig verantwoordelijk moeten zijn voor de correcte weergave van de loopbanen van de ambtenaren en zou de FPD enkel nog verantwoordelijk mogen zijn voor de toepassing van de pensioenreglementering. Die strikte opsplitsing van de bevoegdheden is echter pas haalbaar indien het berekeningsprogramma het aangeleverde loopbaanoverzicht automatisch kan inlezen en omzetten in een correct vastgesteld pensioen, zowel wat betreft het recht als wat betreft het bedrag.

De minister van Pensioenen sloot zich grotendeels aan bij de conclusies en aanbevelingen van het Rekenhof. Hij benadrukte dat een correcte informatieverstrekking en verdere automatisering van de pensioendossierafhandeling voor hem van groot belang zijn. Hij zal de FPD-ambtenaren-pensioenen dan ook vragen de werkpunten en aanbevelingen die het Rekenhof heeft geformuleerd ter harte te nemen, en er in de mate van het mogelijke zo snel mogelijk gevolg aan te geven.